

ZGODBE SVETEGA PISMA

Izbral, uredil in napisal spremna besedila- JANKO KOS
Zbirka Klasje(1992)

STARA ZAVEZA

PENTATEVH(31-84):

1. STVARJENJE SVETA

Bog je najprej ustvaril zemljo in svetlobo. Naslednji dan nebo, potem morje, zelenje in drevesa. Četrti dan je Bog ustvaril sonce in zvezde. Peti dan živali in šesti dan človeka; moža in ženo. Sedmi dan je Bog počival in ga postavil za Gospodov dan(nedelja).

2. ADAM & EVA

Bog je zasadil vrt v Edenu in posadil vanj vsakovrstna drevesa. Potem je postavil v vrt človeka, da bi ga obdeloval in varoval in ga poimenoval Adam. Da človek ne bi bil sam, je Bog iz njegovega rebra ustvaril pomočnico, ki jo je poimenoval Eva. Pustil jima je jesti od vseh dreves v vrtu, le od drevesa spoznanja dobrega in hudega ne. Kača pa je zapeljala Evo, le-ta pa še Adama in sta jedla. Bog ju je zato nagnal iz raja in nadnju poslal težave. Zaklel pa je tudi kačo in jo kaznoval tako, da je od takrat naprej prekleta med vsemi živalmi sveta.

3. KAJN & ABEL

Evi in Adamu se je rodil Kajn , kasneje pa še Abel. Abel je bil pastir, Kajn pa poljedelec. Čez dalj časa je Kajn daroval od svojih pridelkov, Abel pa od svoje drobnice. Ker se je Bog ozrl le na Abelovo daritev, se je Kajn razjezik in ubil Abela. Bog je zato Kajna izgnal iz dežele, le-ta pa se je naselil v nodski deželi, vzhodno od Edna.

4. VESOLJNI POTOPI

Zemja je bila polna hudobije in Bog jo je sklenil pokončati. Noetu, ki je bil eden dobrih preostalih ljudi, je velel narediti veliko barko in nanjo vzeti svojo družino ter od vsake živali par; samca in samico, da bi ohranil rod. Ko je to storil, je Bog poslal na zemljo štiridesetnevno deževje, ki je pomorilo vse na zemlji. Ko se je končalo in vso vodo posrkala zemlja, so prišli vsi ven iz barke in Noe je daroval Bogu. Ta je vse blagoslovil in sklenil z njimi zavezo, da ne bo nihče več pokončan z vodami potopa.

5. BABILONSKI STOLP

Vsa zemlja je imela isti jezik in isto govorico. Naselili so se na ravnini v senaarski deželi (Babilonija). Ljudje so se zbrali skupaj in si dali ime ter začeli zidati mesto s stolpom, da se nebi razkropili po vsem svetu. Ko je Bog to videl, je stopil dol in jim zmešal jezik, zato da ne bi počeli tega, kar jim je volja. Nato jih je še razkropil po vsej zemlji in nehali so graditi mesto

6. ABRAHAM & IZAK

Bog je Abrahamu velel, naj gre v pokrajino Morijo in svojega sina Izaka žrtvuje kot žgalno daritev. Abraham je ubogal Boga in res šel. Ko je hotel dečka ubiti, se mu je prikazal Bog ter mu rekel naj ga pusti pri miru. Videl je namreč, da se boji Boga in mu ni odrekel niti svojega sina. V zameno mu je poslal ovna za daritev. Bog je bil zadovoljen in blagoslovil je cel njegov zarod.

7. JAKOB & EZAV

Izak, Abrahamov sin se je že zelo postaral in vedel je, da bo kmalu umrl. Zato je dal poklicati enega svojih sinov – Ezava in ga prosil, naj mu ulovi in potem pripravi njegovo najljubšo jed, on pa ga bo blagoslovil. To je slišala njegova žena Rebeka in rekla svojemu sinu Jakobu naj se preobleče v Ezavova oblačila, si da na roke in vrat kožuh kozličev, da bo kosmat kot njegov brat in nese očetu jed in ta ga bo blagoslovil. Jakob je to res storil in je bil blagoslovjen. Ko se je njegov brat Ezav vrnil in izvedel za prevaro, se je užalostil in zasovražil brata. Nameraval ga je ubiti. Vendar pa je Jakob to zvedel od Rebeke in je pobegnil k svojemu stricu Lebanu v Haran.

8. JOŽEF & NJEGOVI BRATJE

Oče Jakob je imel Jožefa najraje izmed njegovih sinov. Ostalim njegovim bratom to ni bilo po volji, bili so mu nevoščljivi in so se ga sklenili znebiti. Prodali so ga v Egipt, očetu pa so rekli, da ga je požrla divja zver. Jožefa je v Egiptu kupil faraonov dvornik in načelnik telesne straže, Putifar. Ker je bil z Jožefom Bog, mu je šlo vse po sreči in dobro od rok. Putifar je to videl in ga je zato imel rad. Putifarjeva žena pa je vabila Jožefa, naj gre k njej. Ta se je je ogibal, nekoč pa je vzela njegovo obleko in rekla, da jo je nadlegoval. Jožefa so vrgli v ječo.Tam je spoznal točaja in peka, ki sta se pregrešila proti faraonu, in ta ju je dal zapreti. Neko noč sta imela oba sanje in Jožef jima je razložil pomen. Peka naj bi obesili, točaja pa izpustili in to se je res zgodilo. Čez dve leti je imel faraon sanje, da je sedem grdih krav požrlo sedem lepih. Nihče ni znal razložiti njihovega pomena. Teda je se točaj spomnil Jožefa, povedal zanj faraonu in faraon ga je dal poklicati. Jožef mu je razložil sanje kot sedem let dobre letine in sedem let slabje. V slabih letih naj bi vse pomrlo, zato bo treba pridelek prvih sedmih let varčevati. Faraon je bil zelo zadovoljen nad Jožefom in dal mu je možnost poveljevati vsem v deželi razen njemu. Tako je dal Jožef shranjevati žito sedmih plodnih let. Ko pa je prišla lakota so bile žitnice polne in so žito prodajali še druge po svetu.

Jakob je izvedel, da v Egiptu prodajajo žito in je postal svoje sinove ponj. Ti so šli in tam so srečali svojega brata Jožefa, ki so ga pred leti prodali kot sužnja. Niso ga prepoznali, on pa jih je. Spomnil se je svojih prejšnjih sanj in jih obtožil za ogleduhe. Da bi dokazali, da to niso, so morali po svojega najmlajšega brata. Ko so se vrnili domov, jim ga oče ni pustil odpeljati, a živeža je

kmalu spet zmanjkalo in so morali zopet ponj. Tokrat so tudi najmlajšega vzeli sabo. Jožef mu je v vrečo z žitom dal srebrno čašo in poslal za njimi oskrbnika. Ta je pregledal vreče in našel čašo. Ko jo je našel, so morali vsi spet nazaj k Jožefu. Rekel ji je, da bo najmlajšega obdržal pri sebi, bratje pa so ga začeli prositi, naj ga pusti, saj bo njihov oče umrl od žalosti, če se najmlajši ne vrne. Takrat se je Jožef razkril bratom in jim ukazal, naj pripeljejo njegovega očeta in vso družino v Egipt. In odšli so vsi iz kanaanske dežele v Egipt.

9. MOJZES:

-Oblast v Egiptu je prevzel novi kralj, ki je hotel zatreći ljudstvo Izraelcev, ki so se zelo hitro množili. Dvema babicama, ki sta pomagali pri porodih, Sefori in Fui, je ukazal naj pri porodu Hebrejcev pazita na spol. Če je deček, naj ga usmritia, deklico pa pustita živeli. A babici sta se bali Boga in ga nista upoštevali in dečke pustili živeti. Mož in Žena iz Levijevega rodu pa sta dobila dečka. Žena ga je skrivala tri mesece, potem pa je spletla košaro, jo zadelala s smolo, položila otroka vanjo in jo pustila ležati v ločju poleg Nila. Prav takrat pa ga je tam našla faraonova hči, ga vzela k sebi in ga dala dojiti lastni materi. Ko pa je zrasel, ga je sprejela za svojega.

-Mojzes je pasel ovcev puščavi, ko je zagledal goreči grm, ki ni in ni hotel zgoreti. Ko ga je odšel pogledat, ga je iz grma nagovoril Bog. Rekel mu je, naj popelje Izraelce iz Egipta v obljudljeno deželo, on pa ga bo vodil. Da bi mu ljudje verjeli, mu je Bog dal moč, da je spremenil palico v kačo, da si je lahko spremenil roko v gobavo in da lahko spremeni vodo v kri.

-Ko je faraon ljudstvo odpustil, jih je Bog vodil proti Rdečemu morju. Faraonu pa so sporočili, da so sužnji pobegnili in poslal je vojsko za njimi. Izraelci so kmalu videli konjenike in vojake kako hitijo za njimi. Ko so prišli do morja, pa je dal Bog Mojzesu moč, da je odprl morje in so šli čez njegovo dno. Za njimi pa je šel tudi faraon z vojsko. A takoj ko so Izraelci dosegli kopno, je Mojzes zaprl morje, ki je zalilo Egipčane.

-Ljudstvo je v puščavi tožilo, da hoče hrano in Bog jim je zato vsak dan dajal zjutraj kruh, zvečer pa meso. Kruh so imenovali mana in bil je kakor koriandrovo seme, okus pa je imel kot kolač; za meso pa so jedli prepelice. Vsak dan so nabirali znova, kolikor je vsak potreboval in niso smeli nabirati za naslednji dan, saj je vse postalo črvivo in gnilo. Le šesti dan v tednu so nabrali za dva dni, kajti sedmi dan je Bog počival. Štirideset let so jedli mano in prepelice, dokler niso prišli v obljudljeno deželo.

-Bog je ukazal Mojzesu naj pride na goro Sinaj, da mu bo dal 2 kamnitni tabli s postavo in zapovedmi. Goro je pokril oblak in Bog se je spustil na Sinaj. Šele sedmi dan je Bog poklical Mojzesata iz oblaka in Bog se je prikazal Izraelcem v obliki gorečega ognja na vrhu gore. Mojzes pa je ostal na gori štirideset dni in štirideset noči.

-Ko je ljudstvo videlo, da se Mojzes ne vrne z gore, do rekli Aronu, naj jim napravi boga, ki bo šel pred njimi. Aron je ukazal prineseti ves nakit ljudstva. Drugo jutro so ga častili in mu darovali žgalne daritve. Ko je Bog to videl je rekel Mojzesu, naj gre in pogleda, kaj se dogaja. Ko je prišel v tabor, se je močno razjezil in razbil kamnitni tabli, tele pa sežgal. Potem so se zbrali pri njem vsi, ki so verjeli v Gospoda in pobili ostale. Ker so za Boga ubijali tudi prijatelje, jim je ta dan dal blagoslov.

-Mojzes je šel iz moabskih planjav na goro Nebo. Tam mu je Bog pokazal vso obljudljeno deželo, rekel pa mu je, da vanjo ne pojde. Tako je Mojzes umrl v moabski deželi, star sto dvajset let, in tam so ga tudi pokopali. Izraelci so žalovali za Mojzesom trideset dni, nato pa jih je naprej vodil Jozue.

11. SAMSON

Samson je bil zadnji sodnik. Samson je v Tamnati videl Filistejko, ki mu je bila všeč. Prosil je očeta in mater, da naj mu jo dovolitavzeti za ženo, a onadva nista vedela, da je bila ta ženska od Gospoda, kajti le-ta je iskal povod zoper Filistejce. Nato so šli Samson, oče in mati v Tamnato. Na poti je v Samsona skočil Gospodov duh in Samson je raztrgal leva, ki mi je rjovel naproti.

Na svatbi, ki jo je priredil, je Samson prijateljem zastavil uganko. Niso je znali rešiti in zato so Samsonovo ženo prisilili, da je izdala odgovor, ki ga je izsilila od Samsona. Samson je bil jezen, pa vendar je prijateljem dal, kar jim je obljudil za pravilen odgovor. Ko se je vrnil domov, pa se je res razjezil, ker mu dekličin oče ni hotel dati hčerke. Zato je zažgal polja Filistejcev in ko so ti to izvedeli, so ga hoteli prijeti. Kasneje so ga res našli, a Samson je vse pobil. Nekoč pa se je Samson zaljubil v žensko. Ta pa ni bila zaljubljena vanj, ampak je bila podkupljena. Hotela je izvedeti za njegovo čudežno moč. Končno ga je zavedla in izdal ji je, da ima moč v laseh. Žena je to povedala Filistejcem in ti so ga ostrigli, ko je spal, ter ga potem mu iztaknili oči in vkljenili. Potem so ga prisilili, da je moral v ječi vrteti mlin. Lašje pa so mu znova zrasli.. Nekega dne, ko so bili Filistejci dobre volje so ga poklicali, da bi jim plesal. Takrat pa je Samson prišel, se je opril na stebra, ki sta držala hišo pokonci, in ju podrl. Ubil je sebe in tisoč Filistejcev z božjo pomočjo.

12. SALOMON

Dve ženski sta prišli do Salomona in ga prosili naj odloči čigav je otrok. Obe sta namreč rodili otroka, a ena ga ja poležala in je umrl. Nista se mogli dogovoriti, čigav je sin, ki je ostal živ. Zato je Salomon predlagal naj otroka presekajo na pol, da bi vsaka dobila pol deleža. A prava mati ga je začela rotiti, naj ga ne razseka, ampak da lažni materi. Takrat je Salomon takoj vedel, da je ona mati otroka in dal ga je njej.

Ko je kraljica iz Sabe slišala o Salomonu, ga je prišla preverit z ugankami. Vse, kar ga je vprašala ji je odgovoril pravilno in kraljica iz Sabe je bila zelo presenečena.

13. JUDITINA KNJIGA

Začetek govori o obleganju Betulje pod vojsko Holoferna. Lepa judinja Judita, se je vtipotapila v vojsko. Kralj jo je spoznal in se zaradi lepote tudi zaljubil vanjo. Ona pa ga je neke noči umorila. Sedaj je vedela načrt napada. Odpravila se je nazaj k someščanom in vse obvestila o načrtih vojske. Judje so zmagali.

10. SUZANA & STARCA

Joakim je imel ženo Suzano, ki je bila zelolepa. Velikokrat se je sprehajala po vrtu in takrat sta jo opazovala starca, ki sta bila sodnika. Oba sta si jo želeta in nekoč sta jo hotela prisiliti k temu. Zagrozila sta ji s tem, da jo bosta obtožila prešuštva. Hotela je poklicati pomoč in sodnika sta rekla, da je bil pri njej mladenič. Ljudje so jima verjeli in so obsodili Suzano na smrt. Takrat pa je prišel Danijel in starca enkrat izprašal. Ker pa je eden odgovarjal drugače kot drugi, so ju takoj spoznali za kriva in ju usmrtili.

NOVA ZAVEZA

1. Jezusovo rojstvo in obisk prijateljev:

- Cesare Avgust je dal popisati ljudstvo, tudi Jožef se je z svojo nosečo ženo odšel popisati v Betlehem
- Ker ju ni nihče sprejel pod streho sta prenočila v hlevčku, kjer je Marija povila dete - Jezusa
- Prišli so pastirji in modri ter Jezusu darovali miro, kadilo in zlato
- Herod je ukazal ubiti Jezusa a so mu zbežali v Egipt

2. Obilni ribji lov:

- Jezus je učil ob Genezareškem jezeru
- videl je prazna čolna na bregu in ukazal je vreči mreže
- ujeli so toliko rib, da so jih komaj potegnili v čolna

3. Jezus ozdravi mrtvoudnega:

- Jezusu so prinesli mrtvoudnega, ta ga je ozdravil in mu rekel naj hodi in ta je hodil.

4. Svatba v Kani Galilejski

- Jezus je bil z učenci povabljen v Kano na svatbo
- ko je vino pošlo je Jezus vevel napolniti vrče z vodo in ta se je spremenila v vino
- Jezus je storil svoj prvi čudež in učenci so verovali

5. Jezus obudi Lazarja

- Lazar je zbolel, Marija je Jezusa prosila naj ga pozdravi
- ko se je Jezus vrnil v Judejo je bil Lazar že 4 dni v grobu
- Jezus ga je poklical iz groba in taj e prišel ven

6. LUKOV EVANGELIJ:

Evangelij po Luku opisuje celotno Jezusovo življenje. Najbolj podrobno opiše Jezusovo otroštvo in mladost. Poudarja tudi Jezusovo dobroto in prijaznost, kar dokaže z obuditvijo mrtve Jairove hčere in ozdravitve mrtvoudnega. V njem so velikokrat omenjene ženske. Poroča o zgodovinskih dogodkih svojega časa.

Za Luka je Jezus središče sveta in zgodovine.

2. Podoben motiv imata zgodba o Kajnu in Abelu in zgodba o Jožefu in njegovih bratih. Pri obeh zgodbah gre za ljubosumje med bratoma (brati)

3. Zgodbi o Babilonskemu stolpu in Vesolnjem potopu sta si podobni po vsebini in nauku, saj jev obeh ljudstvo kaznovano zaradi slabosti, hudobije in zla.

4. MOTIVI, TEME & IDEJE

- Adam in Eva:
 - motiv: prevelika zaupljivost
 - tema: stvarjenje prvega človeka, izvirni greh, izgon iz Edna
 - ideja: vse se vrača, vse se plača
- Samson:
 - motiv: prevare, maščevanja
 - tema: zgodba o zadnjem sodniku
 - ideja: vse se maščuje
- Jezus ozdravi mrtvoudnega:
 - motiv:
 - tema:
 - ideja:

6.

- Božič=rojstvo Jezusa Kristusa
- Velika noč=Kristusovo vstajenje

7.

- Protestantski prevod: Jurij Dalmatin (1584)
- Katoliški prevod: Jurij Japelj (1784-1802)

8.

V svetopisemskih zgodbah prevladujejo moški predstavniki, ženske niso izpostavljene. Sicer jih spoštujejo a vendar niso nikoli enakopravne moškim. Opravljajo gospodinjska dela, rojevajo otroke,... Pogosto jih opisujejo kot prešušnice ali zavalke (zgodba o Evi in Adamu, Juditina knjiga, Marija Magdalena...)

9..

Bog v svetopisemskih zgodbah vedno kaznuje slabe in hudodelne ljudi in tiste, ki vanj dvomijo.. Znova in znova preizkuša ljudi, če mu zaupajo in se ga bojijo.

Tako je prvič kaznoval Adama in Evo za njun prvi greh, ju preklel in izgnal iz Edenskega raja. Kasneje v zgodbi o Kajnu in Abelu, ko brat ubije brata. V zgodbi o vesolnjem potopu Bog daje kazzen vsemu človeštvu, ker so bili pokvarjeni in polni hudobije.

11. Pomen Biblike v krščanstvu je zelo velik, saj pri vsakem svetem obredu ali maši beremo te zgodbe, se iz njih učimo in rastemo. To je knjiga človeštva saj je njena vsebina še vedno aktualna in pogosto najdemos nauk ali rešitev prav v Svetem Pismu. Opisuje tudi zgodovino človeštva in zato bi ga moral vsak razgledan človek poznati.

12.

L. da Vinci: Zadnja večerja Michelangelo: Pietà
J. Haydn: Stvarjenje – oratorij G.F. Händel: Mesija

13. Sveti Pismo me spreminja že vse življenje. Z njim sem se srečevala pri svetih mašah, verouku in doma. Velikokrat se vprašam ali so se te zgodbe res zgodile in kako bi se počutila če bi se to meni zgodilo. Zgodbe so mi zelo znane zato pri branju nisem imela težav.